

**TRABZON MİLLETVEKİLİ
M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN**

**2006 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISININ
SANAYİ ve TİCARET BAKANLIĞI BÜTÇESİ
ÜZERİNDE**

**PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI
KONUŞMANIN ÖZETİ**

- ✓ **Fiskobirlik, en az diğer birlikler kadar DEFİF'e olan borçlarının silinmesini hak eden bir birliktir.**

Sayın Bakan konuşmasında tarım satış kooperatifleri birliklerinin DEFİF'e olan borçlarının silinmesi yoluyla malî durumlarında bir iyileştirme yapıldığını ifade etti. Doğru; ben de konuyu biliyorum. 2004 yılında yapılan bir değişiklik uyarınca, 2000 yılı itibariyle kurumların DEFİF'e olan borçlarının silinmesi konusunda yetki verici bir düzenleme yapıldı. Üç yıllık bir uzatma yapıldı. Bu yedi birlik kapsamında Fiskobirlik yok. Fiskobirlik, en az diğer birlikler kadar DEFİF'e olan borçlarının silinmesini hak eden bir birliktir.

Fiskobirlik bu sene fındık piyasasına girdi ve 6 200 000 liralık bir net fiyatla fındık fiyatının belli bir seviyede oluşmasını sağlamak için üreticiden alımlara başladı; ancak, diğer birliklere gösterilen bu DEFİF borçlarının silinmesi kolaylığının Fiskobirlik'e gösterilmemiş olması nedeniyle ve diğer başka nedenlerle Fiskobirlik bu ilan ettiği fiyatın arkasında duramıyor. Bu fiyatı Fiskobirlik destekleyemeyince fındık fiyatı düşmeye başlıyor.

İkinci olarak, Fiskobirlik DEFİF kaynaklarından kredi talep etti bu yıl. Bu kredi de kendisine verilmiyor.

Üçüncü nokta, Fiskobirlik DEFİF'ten kredi alamayınca bankalardan kredi almak için piyasaya çıktı; ama, maalesef, bazı özel bankalarla yapmış olduğu görüşmeden de hiçbir olumlu sonuç alamadı ve fındık fiyatı bugün itibariyle 5 300 000 lira düzeyinde. Eğer, Fiskobirlik yeterli kredi desteğini alamazsa, finansman desteğini alamazsa bu fiyatın daha da aşağıya düşmesi muhtemeldir.

Fındık üretiminde ne durumdayız? Geçen sene don vardı, fındık üretimi yarı yarıya düştü 2004 yılında, yaklaşık 300 000 tonluk bir rekor vardı. Bu seneki tahmin 450-500 bin aralığındadır, Fiskobirlik'in tahmini 483 bin tondur. Türkiye'nin iç tüketimi ile ihracatını topladığınızda rakam 550 bin tondur, yani, ihracat ve iç tüketimin altında bir üretim söz konusudur. Diğer fındık üreticisi ülkelerde de üretim yüksek değildir. Yani, fiyatın düşmesi için hiçbir neden yoktur. Fiskobirlik'e hükümetin vereceği küçük bir kredi desteği, bakın, bir başış değil, bir karşılıksız transfer harcaması değil, bir kredi desteği, fiyatın Fiskobirlik'in ilan ettiği düzeylerde oluşması için yeterli olacaktır. Bu, hem ülke ekonomisi hem üretici açısından son derece uygun bir yoldur.

- ✓ **Başbakanın danışmanı, Fiskobirlik'e kredi verilmesini engelliyor**

Sektörden aldığım bilgi, Sayın Bakanın Fiskobirlik'in bu taleplerine olumlu baktığı ve olumlu görüşle bunu hükümete götürdüğü yönünde. Ancak, yine, kulağıma gelen bir bilgi,

Sayın Başbakanın fındıkla ilgili görevli bir danışmanının bu konularla doğrudan ilgili olduğu yönünde. Örneğin, bir bankanın çok üst düzey bir yöneticisine telefon ederek, buna, eğer, Fiskobirlik'e kredi verirsiniz, ihracatçı çok zor durumda kalır, sakın kredi vermeyin, bırakın fiyat biraz aşağıya düşsün şeklinde bir ifade edildiğidir. Sonuçta, tabii, Sayın Başbakanın danışmanının bir özel banka yöneticisiyle bu yönlü bir konuşmasının özel banka tarafından algılanması çok farklı olacaktır ve özel banka bu krediyi vermeyecektir. Durum budur.

✓ **Çimento sektöründe kartelleşmenin bedelini konut almak isteyenler ödeyecek**

Türkiye'de çimento sektöründe kartelci bir yapı vardır. Rekabet Kurumu, zamanında, Ege Bölgesindeki bir şikâyet nedeniyle bu konuyu incelemiş ve piyasada kartelci bir yapı olduğu kanısına vararak, sonuçta 5 çimento fabrikasına ceza uygulamıştır. Oybirliğiyle ceza uygulamıştır.

Bu çimento üreticisi şirketler pazar paylaşımına gidiyorlar. Çimentonun özelliği şudur: Nakliye son derece önemli bir maliyet unsuru, dolayısıyla, bir fabrika kendi coğrafi bölgesindeki alanına kolaylıkla hakimiyet sağlayabiliyor. Türkiye'nin başka bir bölgesinden oraya çimento getirilip satılması nakliyedeki maliyet nedeniyle çok avantajlı değil. Bu nedenle, Türkiye'deki çimento üreticisi şirketler pazar paylaşımına gitmektedir. Bu, Rekabet Kurulunun kararıdır. Kişisel kanaatimin ötesinde, Rekabet Kurulu da böyle bir karar vermiştir.

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun son dönemlerde yaptığı satışlar ne oldu? 9 tane çimento fabrikası sattı TMSF. 9 çimento fabrikası için TMSF'nin biçtiği muhammen bedel toplamı 433 milyon dolar. Bu fabrikalar kaçta gitti? 1 milyar 73 milyon dolar. Yani, yüzde 148 oranında muhammen bedeli aşmış. TMSF açısından tabii ki çok iyi bir durum, başarılı bir satış. Ama, işin öbür yanına baktığımızda, öbür yanı mutluluk verici değil. Gerçekte aynı kapasiteye sahip bir fabrikayı yeni olarak kurmak çok daha düşük maliyetle mümkün; ama, bu fabrikayı kurmadaki sürecin uzunluğu yatırımcıları bu yola gitmekten alıkoymuyor, bu durumda bu fabrikalar pazar paylaşımını yapan üreticiler tarafından yüksek fiyatla satın alınmıştır. Yani, satılan aslında pazardır. 1 milyar 73 milyon dolarlık fiyatın içerisinde tabii ki fabrikanın, tesisin bir fiyatı vardır; ama, o fiyatın üstündeki bölüm pazarın fiyatıdır. Bu pazar, bu fiyatla, bu şirketler, bu üreticiler tarafından satın alınmıştır.

Bunun faturası vatandaştan çıkacaktır. Bu maliyet konut fiyatına yansıtacaktır, diğer inşaatların fiyatına yansıtacaktır, bunları kim alıyorsa fatura onlara çıkacaktır. Bu, sevinilecek bir durum değil.

Türkiye'de 2005 yılının eylül ayı itibariyle enflasyon yüzde 3'ler düzeyinde, aynı ay sonu itibariyle çimento fiyatındaki artış yüzde 16 ve çimento yurt dışına bizim üreticilerimiz tarafından tonu 35-40 dolara satılırken, yurt içinde bu fiyat 90-100 doların üzerine çıkmaktadır. Ben, Rekabet Kurulunu bu konuda çok daha etkin çalışmaya davet ediyorum. Rekabet Kurulu çok süratle Türkiye'deki bütün üreticileri, bu sektörü dikkate almalı, gerçekten bir pazar paylaşımı varsa, bu cezalar süratle uygulanmalı. Bu yeterli değil, mevcut yasal müeyyideler bu karteli kırmaya yetmiyor ise, gerekirse, o müeyyideler yeniden gözden geçirilmelidir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.